

Årsrapport 2005

Indholdsfortegnelse:

Bestyrelsen	4
Forord	5
Lovgrundlag	6
Serviceerklæring	7
Normering og medarbejderforudsætninger	10
Ydelsesområder	11
Undervisningsmiljøvurdering	18
Statistik	21
Økonomi	33

Bestyrelsen:

Udpegede af DSI:

Jan Palsgreen og Bjarne Olsen

Suppleanter: Lone Gudmandsen og Jane Kvistberg

Amtsrådet:

Heidi Wael

Sammenslutningen af Sociale Udvalg / Kommuneforeningen:

Byrådsmedlem Per Skov

Øjenlægerne i Storstrøms amt:

Morten Verdich

Øjenforeningen Værn om Synet:

Lars Kofod-Hansen

Suppleant: Lars Isak Jensen

Medarbejderrepræsentanter:

Vivi Juul og Vibeke Bille

Formand: Jan Palsgreen

Sekretær: Peter Lebech

Synscentralen, Færgegårdsvej 15 H, 4760 Vordingborg.

Tlf.: 55 35 88 88

Fax.: 55 37 39 09

E-mail: sc@sc.stam.dk

Web: www.visus.dk

Forord

Årsrapport 2005 kan læses særskilt eller i forlængelse af Årsrapport 2004, der har hovedvægt på aktivitetsbeskrivelser. Denne rapport findes sammen med yderligere projektbeskrivelser på Synscentralens hjemmeside: www.visus.dk.

Årsrapport 2005 indeholder statistik, ydelsesbeskrivelser og økonomi. Sammenlagt har vi ønsket at målrette informationerne til strukturændringerne 2007 med det sigte, at de nye kommuner kan træffe deres beslutninger vedr. tilbud til blinde og svagsynede borgere på det bedst mulige grundlag.

De specifikke ydelser til blinde og svagsynede sammensættes af elementer fra flere lovgivninger. Undervisning, rådgivning og hjælpemiddelområdet fremstår for den enkelte bruger som en sammenhængende helhed, der tilbydes af en tværfaglig stab bestående af pædagogisk, optometrisk og øjenlægefaglig viden. Alle henvendelser visiteres i forhold til lovgivningerne, og brugerne modtager ydelserne i forhold hertil og i overensstemmelse med Synscentralens servicedeclaration.

88 % af henvisningerne til Synscentralen foretages i dag af andre instanser end kommunerne. Dels finder vi derfor anledning til at beskrive det samlede omfang af ydelser, dels ønsker vi at bidrage til, at blinde og svagsynede også fremover tilbydes ydelser, der er synlige, overskuelige og tilgængelige.

Peter Lebech

Lovgrundlag:

Amternes forpligtelse i forhold til mennesker med synshandicap på undervisnings- og socialområdets synsområde omfatter:

- o Specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn og unge henvist af kommunerne i henhold til Folkeskolelovens § 20 stk. 2, samt synstilbud til synsregisterbørn.
  - Der sigtes på, at alle blinde og svagsynede børn på væsentlige områder kan udvikle sig til en udfoldelse ligesom andre børn.. Hjælpen, der udgøres af rådgivning, vejledning, undervisning, udlån af hjælpemidler, kursustilbud m.m., ydes til løsning af problemer i skole, fritid og hjemmet.
- o Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til voksne med henblik på at kompensere for handicappet samt til de handicappedes pårørende. Jf. Lov om specialundervisning for voksne § 1.
  - Synscentralen tilbyder undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af blindhed eller svagsynethed.
- o Afprøvning og bevilling af optiske eller optikstøttende hjælpemidler samt særlige informationsteknologiske hjælpemidler i henhold til Lov om social service §§ 97 og 98.
- o Myndighedsudøvelse i h.t.Lov om social service
  - Bevilling af optiske synshjælpemidler til:
    - Personer med varig nedsat synsfunktion eller
    - medicinsk-optisk defineret, varig øjenlidelse
  - Bevilling af særlige IT - hjælpemidler:
    - Visse særlige IT-kommunikationshjælpemidler til blinde og stærkt svagsynede udlånes.
- o Specialrådgivning til kommunale sagsbehandlere og institutioner samt direkte til borgerne og deres pårørende i henhold til Lov om social service §§ 34, 69 og 101 stk. 2.
- o Indsamling, udvikling og formidling af viden på området jf. Lov om social service §§ 70 og 101 stk. 2.

Endvidere er amtet i henhold til lov om social service forpligtet til at stille andre sociale tilbud som dag- og døgntilbud til børn og unge samt bo- og aktivitets/beskæftigelsestilbud til voksne handicappede til rådighed i fornødent omfang.

Serviceerklæring

Målsætning

- Bistå blinde og svagsynede borgere i amtet i at opnå bedst mulige vilkår for selvstændig livsførelse, herunder deltagelse i undervisning, uddannelse, erhverv og samfundsliv.
- Sætte blinde og svagsynede borgere i centrum for Synscentralens virksomhed og fremstå ubureaukratisk.
- Prioritere ressourcerne i takt med udviklingen.

Strategi

- Sikre et vedvarende højt fagligt vidensniveau for virksomheden.
- Sikre viden i et tværfagligt miljø.
- Tilrettelægge ud fra individuelle og efterspurgte tilbud.
- Skabe sammenhæng mellem udredning, pædagogisk & optisk indsats og kompenserende hjælpemidler.

Tilbud

- Vejledning, rådgivning, undervisning til alle svagsynede og blinde i Storstrøms Amt.
- Vejledning, rådgivning og undervisning af pårørende, sagsbehandlere, institutionspersonale m.fl.
- Afprøvning og bevilling af optiske og IT-kommunikations hjælpemidler.
- Afprøvning af øvrige synshjælpemidler og formidling af ansøgninger herom.
- Hjælpemiddelcentralfunktion for så vidt angår synshjælpemidler.
- Kurser, temadage om undervisning, synshjælpemidler, lovgivning, m.v..

Ved besøg på Synscentralen kan der i fornødent omfang ydes støtte til befordring. Undervisning, rådgivning og vejledning er gratis i henhold til Folkeskoleloven og Lov om specialundervisning for voksne.

Et forløb kan være kortvarigt eller strække sig over en længere periode, før sagen henlægges. Sagen genoptages ved fornyet henvendelse som følge af synsmæssige ændringer eller nye behov. Børn og unge følges gennem hele opvækst og skoleforløb uden henlæggelse.

For mere detaljerede informationer henvises til ydelsesoversigterne.

Visitation

Man kan få bistand fra Synscentralen, når synet på det bedste øje efter korrektion er 6/18 eller dårligere¹. Eller hvis synsfeltet er koncentrisk indsnævret til 20 grader eller hvis det halve af synsfeltet er bortfaldet (hemianopsi).

Derudover kan man komme i betragtning til bevilling af optiske hjælpemidler, hvis man har en medicinsk-optisk defineret øjenlidelse jf. Servicelovens §§ 97 & 98.

---

¹ Synsbrøken 6/18 betyder, at man skal ind på 6 meter for at se det, som normalt seende kan se på 18 meters afstand.

Hjælpemidler

Amtsrådet er myndighed og Synscentralen udøver denne, når det drejer sig om tildeling af visse synshjælpemidler.

1. Optiske synshjælpemidler til:

- I. Personer med varig nedsat synsfunktion eller
- II. Medicinsk-optisk defineret varig øjenlidelse

Der ydes ikke tilskud, hvis behovet eksempelvis alene skyldes langsynethed eller nærsynethed op til +/- 16 - 17 dioptrier.

For børn til og med 10 år gælder dog, at der ydes tilskud til briller, hvor styrken er + 7 dioptrier eller derover.

2. Optikunderstøttende hjælpemidler som læselys og læseplade.

3. Særlige IT-hjælpemidler som eksempelvis talesyntese og forstørrelsesprogram.

4. IT-understøttende hjælpemidler som computerbord.

5. Øjenproteser.

Hjælpemidler ydes i henhold til Lov om Social Service.

Sagsforløb

Henvendelse & øjenoplysninger

Ved den første henvendelse om bistand orienteres brugeren om mulighederne og det videre forløb. Inden for 3 dage modtager borgeren en samtykkeerklæring, som returneres til Synscentralen. Samtykket drejer sig om tilladelse til at indhente oplysninger fra øjenlæge. På baggrund af disse oplysninger (bl.a. synsdiagnose, synsstyrke, ordineret optik m.v.) foretages der først en visitation og i positivt fald derefter en faglig vurdering af den mulige hjælp, der kan ydes. Denne første vurdering foretages i et samarbejde mellem synskonsulent, optiker og øjenlægekonsulent.

Det er dog altid brugerens ønsker, der lægges til grund for Synscentralens forslag om den optimale undervisning eller løsning med synshjælpemidler, og brugeren træffer sine egne afgørelser om, hvad han eller hun måtte ønske at ansøge om eller få iværksat.

Ventetid

Den tid, det tager at fremskaffe de nødvendige øjenoplysninger, indgår som en del af ventetiden for brugeren. Senest 7 dage efter at Synscentralen har modtaget de øjenlægelige oplysninger, vil brugeren modtage information om det videre forløb, som altid begynder med en dialog med brugeren om de aktuelle behov.

Hastesager har en maksimal ventetid på 1 uge.

Akutsager har ingen ventetid.

Det videre sagsforløb

Et første besøg på Synscentralen tager gennemsnitligt 1-2 timer, og indledes sædvanligvis først med en undersøgelse hos optikeren og derefter udredning / rådgivning / undervisning af en synskonsulent og/eller IT-konsulent.

Synscentralens konsulenter tager også på hjemmebesøg, når det skønnes nødvendigt. Det kan f.eks. dreje sig om undervisning i mobility, som er det fag, hvor blinde og meget stærkt svagsynede lærer at færdes og bruge den hvide stok. Eller det kan dreje sig om

undervisning i ADL (almindelig daglig levevis, altså en anden måde at klare sin daglige tilværelse når synet er svækket eller borte).

Synscentralen har indgået samarbejdsaftale med 18 optikere i amtet og foretager i betydelig udstrækning henvisning til disse. Som bruger af Synscentralen kan man forvente, at briller leveres af disse optikere på baggrund af recept fra Synscentralen. Der er frit valg af leverandør.

Forventninger til brugerne af Synscentralen

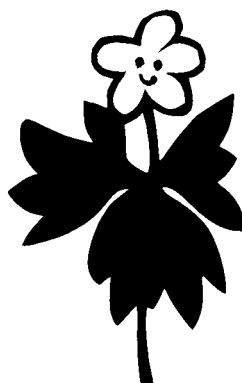
Medvirken til, i et positivt samarbejde, at finde de mest velegnede løsninger. Dvs. at brugeren åbent og målrettet går ind i et forløb, som handler om at vurdere og afprøve nye muligheder og/eller nye måder, at gøre velkendte ting på.

Klage

Klage over serviceniveauet og arbejdet på Synscentralen stiles til: Storstrøms Amt, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. og sendes til Synscentralen, Færggårdsvej 15H, 4760 Vordingborg.

Klage over afgørelse om bevilling af et synshjælpemiddel, sendes inden 4 uger efter afgørelsen er modtaget til:

Synscentralen, Færggårdsvej 15 H, 4760 Vordingborg. Efter ny vurdering foranlediger Synscentralen i givet fald klagen videresendt til klageinstansen: Det Sociale Nævn, Brovej, 4800 Nykøbing F.

Normering og medarbejderforudsætninger

Normering:

- 1 forstander, ledelse, administration og ad.hoc.sager
- 1 viceforstander/synskonsulent for skoleområdet
- 4 synskonsulenter for voksne
- 1 synskonsulent for børn samt døvblinde børn og voksne
- 2 synskonsulenter for IT-området, herunder er ½ stilling vedr. det interne edb-system
- 1 optometrist
- 1 øjenlægekonsulent - 5,5 time/uge
- 1 fuldmægtig, administration, herunder behandling af proteseansøgninger
- 1 sekretær - 23 timer/uge: journal, styring af bookinger og hjælpemidler
- 1 sekretær - 21 timer/uge: regnskab
- 1 specialkonsulent - 18,5 time/uge
- 1 servicemedarbejder, ansættelse på særlige vilkår: hjælpemidler og rep. af CCTV'er
- 1 rengøringsassistent - 30 timer/uge

Medarbejderforudsætninger:

Det sikres løbende, at alle medarbejdere på Synscentralen er i besiddelse af opdateret specialviden, ikke mindst hvad angår konsulenternes synsfaglige og pædagogiske viden.

Eksempelvis har synskonsulenterne for voksenområdet som udgangspunkt en uddannelsesmæssig baggrund, der rækker til lærergodkendelse inden for den kompenserende specialundervisning for voksne, herunder speciallæreruddannelse, speciale C, PD/synslinien eller lignende.

Den fagspecifikke uddannelse er instruktøruddannelsen på Institut for Blinde og Svagsynede eller tilsvarende.

En kompetence svarende til modul 1 og 2 af denne uddannelse er en forudsætning for at indgå med selvstændige opgaveløsninger på Synscentralen.

På grund af ventetid i forhold til kurserne på Institut for Blinde og Svagsynede har Synscentralen for 2 medarbejdere i 2005 gennemført interne uddannelser svarende til modulerne 1 og 2 på instituttet.

Uddannelsespolitikken må løbende opdateres ud fra brugernes, det omgivende samfunds- og Synscentralens behov for justering og udvikling af kvalifikationer og den enkelte medarbejders ønske om udvikling.

Analyse og forberedelse til kompetenceudvikling og uddannelsesplanlægning er således løbende en vigtig del af den personalepolitiske vinkel.

Kompetenceudvikling sikres endvidere gennem supervision samt læring på jobbet.

Ydelsesområder

Synskonsulent for blinde og svagsynede børn og unge 0 – 18+ år	
<p>Ethvert barn, der konstateres at være blind eller svagsynet efter en bestemt definition (visus = 6/18 eller tilsvarende) skal lovpligtigt anmeldes til Synsregisteret. Synsregisteret er henhørende under Statens Øjenklinik, og herfra tilgår orientering til den lokale synskonsulent med anmodning om rådgivning og vejledning. Dette netværk er grundlaget for at kunne opspore og hjælpe disse børn. Anmeldelser til synsregisteret sker hovedsageligt fra øjenlæger og i mindre grad fra optikere, men af og til også fra synskonsulenten</p>	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ny henvisning	<p>Sagsudredning og afklaring: Rekvirering af øjenlægelige oplysninger. Gennemgang af disse med Synscentralens øjenlæge og optiker. Besøge hjemmet, institutionen / skolen / uddannelsesstedet. Afklarende møder med institutioner og forældre. Analyse, forslag / rapport. Aftaler om forløb.</p>
Kendt barn / ung	<p>Observation i skole / institution. Møder med skole, institution, forældre, sagsbehandler, PPR og vejledere på uddannelsesinstitutioner. Elevkurser / aktiviteter. Lærerkurser. Institutionsindretning (f.eks. belysning, afmærkning). Regionale / landsdækkende tiltag for specifikke grupper (f.eks. punktlæsere) Indkaldelse til optisk undersøgelse og udredning på SC.</p>
Undervisningsmaterialer og hjælpemidler	<p>Udredning af behov, herunder afprøvninger og undervisning på Synscentralen. Sikring af tilvejebringelse af særligt tilrettelagt undervisningsmateriale og synshjælpemidler. Løbende evaluering af behov og teknologisk udvikling.</p>
Undervisning, rådgivning og vejledning	<p>Formidle handicapkompenserende og hensyntagende undervisning for alle blinde og svagsynede børn og unge, alle fag og alle trin. Børnehave/daginstitution, folkeskole/SFO, ungdoms-uddannelser samt ifm. erhvervsvejledning. Varetage undervisning i særskilte områder, f.eks. punktundervisning for nye lærere og for forældre samt punkt, IT og mobilityundervisning m.v. for eleverne.</p>
Omfang	<p>Varyer efter behov og den kontekst barnet / den unge befinder sig i. Alle børn besøges mindst en gang årligt, de fleste adskillige gange. I tilfælde, hvor der opstår særlige behov, aftales en kontinuerlig besøgs- og møderække, med indlagt observation. Årlige lokale eller regionale kurser for lærere i specifikke fagområder (f.eks. idræt, fysik for blinde elever, brug af teknologi, undervisningsmetodik / inkluderende undervisning, sociale kompetencer m.m.). Årlige lokale eller regionale kurser for børn og unge (f.eks. brug af hjælpemidler, afklaring af uddannelsesvalg, børnemøder m.m.).</p>
Forskning & udvikling	<p>SC deltager aktuelt i et forskningsprojekt under DPU. Udviklingsarbejde: social kompetence i folkeskolens klasser som instrument i social integration af synshandicappede elever.</p>

Synskonsulent for voksne	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ny henvendelse	Rekvirering af øjenlægelige oplysninger. Gennemgang af disse med SC's øjenlægekonsulent. På baggrund heraf beslutning om, hvorvidt borgeren i første omgang indkaldes til afprøvning på Synscentralen, henvises til ekstern optiker eller om der foretages hjemmebesøg.
På Synscentralen (1)	Sagsudredning/afdækning af behov. Præsentation af hjælpemuligheder samt afprøvning, instruktion og undervisning i brugen af optiske og ikke-optiske hjælpemidler. Rådgivning/vejledning/undervisning, f.eks. mht. kompenserende teknikker og metoder, herunder ADL og mobilityundervisning. Udlån af hjælpemidler. Ansøgning til kommune om hjælpemidler. Journalisering/rapportering. Så vidt muligt inddragelse af nærmeste pårørende, således at disse får forståelse for synsnedsettelsen og dens konsekvenser. Aftale om videre forløb.
I hjemmet (2) Rådgivning/vejledning/undervisning	Som 1. Herudover boligindretning (f.eks. belysning, afmærkning). Undervisning i handicapkompenserende områder: Brug af svagsynsoptik. ADL, f.eks. køkkenaktiviteter, rengøring, tøjvask, måltidsteknik, kommunikation. Mobility, f.eks. brug af lang stok, orientering, ledsageteknik, ruteindlæring. Punkt (Braille).
Opfølgning	Telefonisk opfølgning og fornyede aftaler.
Genhenvendelse	Sker som oftest fordi synet er skredet eller fordi nye behov er opstået. Det videre forløb som 1 el. 2.
Omfang	I høj grad individuelt efter behov. I tilfælde med særlige behov aftales længere forløb, f.eks. mobilityforløb. Årlige informative arrangementer for nye brugere. Kurser (holdundervisning) efter behov, f.eks. pårørendekurser, køkkenkurser.
Brugere i erhverv	Afprøvning på Synscentralen (se 1) Besøg på arbejdspladsen (f.eks. behov for mobility, rådgivning af arbejdskolleger m.fl.). Indretning af særlige hjælpemidler.
Opsøgende arbejde	F.eks. screenings- og kursustilbud indenfor udvalgte indsatsområder (døvblinde, udviklingshæmmede m.fl.).
Kurser	For brugere og personale samt studerende m.fl.

IT-synskonsulent for synshandicappede 0 – 90+ år	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ansøgning om hjælp fra borger	<p>Sagsudredning og afklaring: Indhentning af øjenoplysninger fra øjenlæge samt evt. gennemgang af øjenoplysninger med SC's øjenlægekonsulent og optiker.</p> <p>Indkaldelse til og afholdelse af IT-afprøvning på SC.</p> <p>Orientering om sagsgangen herunder aftaler med bruger om mål og forløb for undervisningen, der gives efter behov og den kontekst brugeren befinder sig i.</p> <p>Skrivning af rapport over afprøvningen med afklaring af hvilke hjælpemidler der er behov for og hvad brugeren ønsker.</p> <p>Deltagelse i udredning/afgørelse af sagen i bevillingsudvalget.</p>
Undervisning samt kurser	<p>Undervisning i brug af det kompenserende udstyr.</p> <p>Fejlretning på IT-udstyr (hardware og software).</p> <p>Telefonsupport til brugere af IT-hjælpemidler.</p> <p>Afholdelse af kurser for brugere samt kurser for lærere der underviser børn med synsnedsættelse.</p> <p>Sikring af tilvejebringelse af særligt tilrettelagt undervisningsmateriale.</p>
Hjælpemidler	Indkøb af IT-hjælpemidler (hardware og software) fra leverandør samt installation af software, opsætning og konfiguration af samme.
Vedligeholdelse af viden på området	<p>Vedligeholde viden om IT-hjælpemidler, samt følge med i ny teknologi både indenfor alm. IT samt handicap-IT.</p> <p>Deltagelse i regionale / landsdækkende netværk for det specifikke område. (IT-hjælpemidler).</p> <p>Deltagelse i IT-kurser for alm. IT samt specielt handicap-IT.</p> <p>Deltagelse i konferencer for handicap-IT.</p>
Intern IT-support samt system-administration	Vedligeholdelse og support på al intern IT. (netværk, printere, arbejdsstationer, servere samt databaser)
Intern undervisning	Undervisning til kolleger vedr. brug af de interne IT-systemer (post, kalender, journalsystem, tekstbehandling og regneark)

Speciallæge i oftalmologi	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Vurdering af henvendelser	Gennemgang af samtlige henvendelser. Sikring af øjenlægelig dokumentation, herunder administrativ vurdering af, om den øjenlægelige behandling hos egen øjenlæge og evt. på øjenambulatorium er fulgt og gennemført. Deltager ved beslutning om optagelse eller afvisning.
Visitation	Medvirker med social-medicinsk vurdering til forslag om igangsætning af tilbud som første besvarelse på henvendelsen.
Behandling af ansøgninger	Sammen med Synscentralens optometrist behandles ansøgninger om synshjælpemidler i forhold til Vejledning til Lov om social service: Medicinsk-optisk defineret varig øjenlidelse og/eller varigt synshandicap
Rådgivning og vejledning	Gennemgår over for og sammen med synskonsulenten de specifikke øjendiagnostiske forhold ved enhver henvendelse, herunder udpegning af hvilke optiske hjælpemidler og strategier, som umiddelbart kan udledes af de indhentede oplysninger. Øjenlægelige faglige drøftelser med Synscentralens optometrist.
Undervisning	Intern undervisning i tematiske oftalmologiske områder. Formidling af aktuel viden og debat fra internationale tidsskrifter.
Uddannelse	Medvirker ved Synscentralens interne grunduddannelse for nyansatte synskonsulenter

Optometristområdet	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Primær funktion	Klinisk synsundersøgelse af amtets svagsynede borgere hvilket indebærer måling af øjets synsfejl, farvesyn, kontrastsyn, synsfelt, beregning af specialoptik, receptudstedelse samt journalskrivning. Objektiv udmåling af synsstyrken, hvor patienten ikke selv kan medvirke i den subjektive del af undersøgelsen.
Undervisning	Undervisning, efteruddannelse samt supervision af de optikere, amtet har indgået samarbejdsaftale med.
Synsundersøgelse ved medicinsk-optisk definerede øjensygdomme	Defineres ved at synsevnen er normal, men hvor specialoptik er nødvendig for at afhjælpe synslidelsen. Her kan det bl.a. være tale om ekstrem optiske synsfejl, hvor det er nødvendigt at tilpasse specialkontaktlinser eller meget stærke briller.
Synsundersøgelse af børn i synsregistret	Omfatter udviklingshæmmede og normalbegavede børn med synsfunktion mindre end eller lig med 6/18.
Rådgivning/vejledning/undervisning	Brug af svagsynsoptik.
Efterkontroller	Brugere der har behov for efterkontrol indkaldes efter behov eller aftale.
Kurser	For optikere For brugere For synskonsulenter
Serviceoven	Sagsbehandling om tilskud til hjælpemidler, der dækkes via Serviceoven.

Sekretariatet	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ny henvendelse	Telefonmodtagelse/personlig henvendelse/skriftlig. Rådgivning omkring kriterier - visus – lovgivning. Oprette ny sagsmappe i edb og papir. Udstede og fremsende samtykkeerklæring. Rekvirere øjenlægelige oplysninger evt. andet. Videregive sag til øjenlægekonsulent. Herefter retur med besked om skrivelse vedr.: Indkaldelse til SC – besøg i hjemmet – ekstern optiker - afvisning.
Hjælpemidler	Indkøb. Registrering af hjælpemiddel. Registrering af udlån til brugere (udlånserklæring). Finpudse og afsende ansøgning til kommune. Udbringning/afhentning af hjælpemidler. Reparation og rengøring af hjælpemidler, - evt. kontakte reparatør.
Daglige opgaver	Telefonpasning. Post. Rådgivning. Modtagelse og servicering af brugere. Udbetale kørepenge.
Regnskab	Modtage fakturaer: Pr post eller elektronisk. Kontrollerer – konterer - bogfører. Diverse regnskabsudtræk. Registrering af it-udstyr til brugere.
Ansøgninger fra optikere	Oprettelse af journal ved modtagelse. Kopieres og videregives til optometrist, - der godkender/giver afslag på ansøgning. Sendes retur til optiker efter godkendelse. Kopieres og arkiveres til brug i regnskabssammenhænge.
Undersøgelser	Eksempelvis: CCTV – undersøgelsen og UMV-undersøgelsen.
Ad-hoc opgaver	Indkøb af kontorartikler. Registrere ferie og fravær. Udsendelse af invitationer i.f.m. diverse arrangementer. Udskrive deltagerliste i.f.m. diverse arrangementer. Arrangerer befordring i.f.m. diverse arrangementer. Registrerer bortgang af brugere. Udlån af SC's konferencelokale. Mindre ad-hoc opgaver for konsulenter. Dække bord og afrydning. Assistere ved arrangementer. Udfærdige rejseplan/billetbestilling.
Tjenestebiler	Sørge for at bilparken er køreklar. Bykørsel – indkøb.
Fremstilling af under-visnings-materialer	Bankoplader, telefonlister m.m. Overføre diverse materialer til punkt.

Synscentralen samarbejder bl.a. med

Pårørende til blinde og svagsynede
samt

Kommuner.(PPR, ergoterapeuter, sagsbehandlere, plejepersonale)

Lokale øjenlæger og optikere

Skoler, institutioner, uddannelsessteder

Statens Øjenklinik

Synscenter Refsnæs

Landsdækkende synsfaglige netværk

HMI (Hjælpemiddelinstitutet)

Institutet for Blinde og Svagsynede

Døvblindekonsulent

Tolke

Dansk Blindesamfund og Dansk Blindesamfunds Ungdom

Landsforeningen "Værn om Synet"

Hjælpemiddelleverandører (herunder udvikling af hjælpemidler)

Lokale el-installatører

Tekniske forvaltninger (mht. tilgængelighed)

Rådgivning mht. nybyggeri (f.eks. arkitekter)

Administrative enheder i kommuner og amt

Synscentralen råder over fem tjenestebiler hvoraf de fire er permanent udstyret med en betydelig samling af synshjælpemidler og -undervisningsmaterialer

Undervisningsmiljøvurdering

Vi vurderer undervisningsmiljøet.....

Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, der trådte i kraft den 1. august 2001, kræver, at alle uddannelsessteder, offentlige og private, udarbejder en skriftlig undervisningsmiljøvurdering. Undervisningsmiljøvurderingen skal være tilgængelig på uddannelsesstedet for alle.

Undervisningsmiljøvurderingen omhandler: Kortlægning af institutionens fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø. Beskrivelse og vurdering af evt. undervisningsmiljøproblemer. Udarbejdelse af en handlingsplan hvoraf det fremgår, i hvilken takt og rækkefølge konstaterede problemer skal løses og til sidst et forslag om retningslinier for opfølgning af handlingsplanen.

Undervisningsstedets ledelse skal inddrage undervisningsmiljø-repræsentanter i planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af - samt opfølgningen på - undervisningsmiljøvurderingen.

Undervisningsmiljøvurderingen skal revideres, når der sker ændringer, der har betydning for undervisningsmiljøet, dog mindst hvert tredje år.

Synscentralen har sammen med elevrepræsentanterne Jan Palsgren og Tommy Johnson på et møde den 24. oktober valgt at løse kortlægningsdelen ved at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse. Skema (se nedenfor) er udsendt til de brugere, der har været på Synscentralen i september og oktober måneder 2005.

Synscentralen udsendte i alt 75 spørgeskemaer og fik 54 svar, hvilket giver 72%.

I spørgeskemaet havde vi afsat plads til eventuelle bemærkninger. De er nedfældet i vilkårlig rækkefølge og kan ses i forlængelse af opgørelsen.

Hvordan oplevede du.....	Meget god(e)	God(e)	Mindre god(e)	Dårlig(e)
Din velkomst ?	46	8		
Synscentralens rådgivning ?	43	9		
Synscentralens tilbud ?	39	13		
Adgangsforholdene til bygningen?	25	20	5	2
Adgangsforholdene i bygningen?	31	18	5	
Venterummets funktion ?	35	15	2	
Lokalernes indretning?	28	22	1	
Farverne i lokalerne?	28	17		
Udsmykningen?	27	16	2	
Belysningen?	28	16	3	
Akustikken i lokalerne?	28	19	1	1
Temperaturen?	35	14		1

UMV 2005 – Spørgeskema - Bemærkninger:

Meget fin behandling af personalet

Sidste spørgsmål svært at vurdere. En umiddelbar reaktion på spørgsmålene.

Dårlig luft, mangler udluftning. – dårlig skiltning til centralen.

Udsmykning/kunst ? Midlerne kunne evt. bruges til flere hjælpemidler.

Mindre gode adgangsforhold til II etage. Dårlig akustik i IT-rum.

Kan ikke se så meget = mærkelige spørgsmål.

Personalet er flinke og gæstfrie og der er altid en kop kaffe, medens jeg venter.

Savnede at se udstillingen.

Skemaet udfyldt af personalet, hvor jeg bor.

Rådgivningen foregår jo på skolen. Jeg/vi kommer her med musik-terapi. – Det er rigtig godt.

Jeg takker for en meget fin behandling.

De spørgsmål, der ikke er besvaret ved jeg ikke, da jeg ikke kan se det og lagde ikke mærke til det.

Jeg har fået en meget fin behandling og grundig undersøgelse.

I det hele taget et dejligt sted, hvor man føler sig velkommen.

Fuglene i venterummet støjede meget.

100% tilfreds. Det kunne ikke være bedre. Tusind tak.

Alle er meget venlige og hjælpsomme.

Perfekt alt sammen.

Sikke noget pjat.

(Følgende 7 svar er fra en og samme bruger.)

Synscentralens rådgivning er udmærket.

Synscentralens tilbud er ikke til at vurdere for en gammel dame, der ikke kan se.

Vedrørende farverne: kunne kun se, der var lyst.

Udsmykningen: fugleburet var yndigt at se og høre.

Belysningen: Sikke et spørgsmål, når man ikke kan se!

Akustikken: Hører ikke så godt, derfor umuligt at vurdere.

Temperaturen: Udmærket.

Resultater og opfølgning:

På møde den 13. januar har Synscentralen v/viceforstander Hans Nørgaard og fuldmægtig Vivi Juul samt elevrepræstenterne Jan Palsgreen og Tommy Johnson drøftet resultatet af undersøgelsen.

Der var enighed om, at der hvor der skulle sættes ind, var ved afkrydsninger i henholdsvis mindre gode og dårlige. I den forbindelse er det en glæde for SC at konstatere, at der ingen krydser befandt sig i de to rubrikker, der omhandler Synscentralens primære ydelser. Henholdsvis rådgivning og tilbud.

Indsatser:

Vi valgte at sætte fokus på forbedring af adgangsforholdene til bygningen og adgangsforholdene i bygningen, idet de to områder tilsammen havde 12 negative respons. Ligesom vi ved en tilfældighed blev klar over, at omkring akustikken handlede det specifikt om it-lokalet.

Løsningsforslag:

- 1) Kørselsvejledning til at medsende i.f.m. indkaldelse/invitation til Synscentralen.
- 2) Beskrivelse fra Stationen til Synscentralen for gående (indtalt på bånd + MP 3 fil som lægges på hjemmesiden).
- 3) Fornyet forespørgsel til Teknisk afdeling om nyt og større skilt ved indkørsel til P-plads. (Der er særlige regler for skiltning på Oringe, hvorfor det ikke tidligere har kunne lade sig gøre.)
- 4) Opsætte udgangskilt med pil inde i huset i stueetagen, idet vi oplever, at brugere har vanskeligt ved at retningsbestemme, når de skal ud/hjem.
- 5) I it-lokalet er opstillet air-mastere, som fremkalder en ikke registrerbar gene: "grå støj" som giver problemer ved samtale mellem en eller flere brugere af lokalet. Her foreslår vi, at man i stedet for at tænde air-masteren, når man er i lokalet, sørger for at air-masteren er tændt en stund inden brug af lokalet og herefter slukker, når man går ind i lokalet. Skal lokalet bruges i sammenhængende lang tid, kan man tænde/slukke med jævne mellemrum.

Handlingsplan:

- 1) Udarbejdes inden 1. marts 2006.
- 2) Udarbejdes inden 30. juni 2006
- 3) Forespørgsel skal ske inden 1. februar 2006.
- 4) Fremskaffes/fremstilles inden 3. april 2006.
- 5) Orienterer/opfordre samtlige ansatte ved førstkommende medarbejdermøde den 23. februar 2006.

Opfølgning på handlingsplan skal ske senest 2. oktober 2006.

Statistik

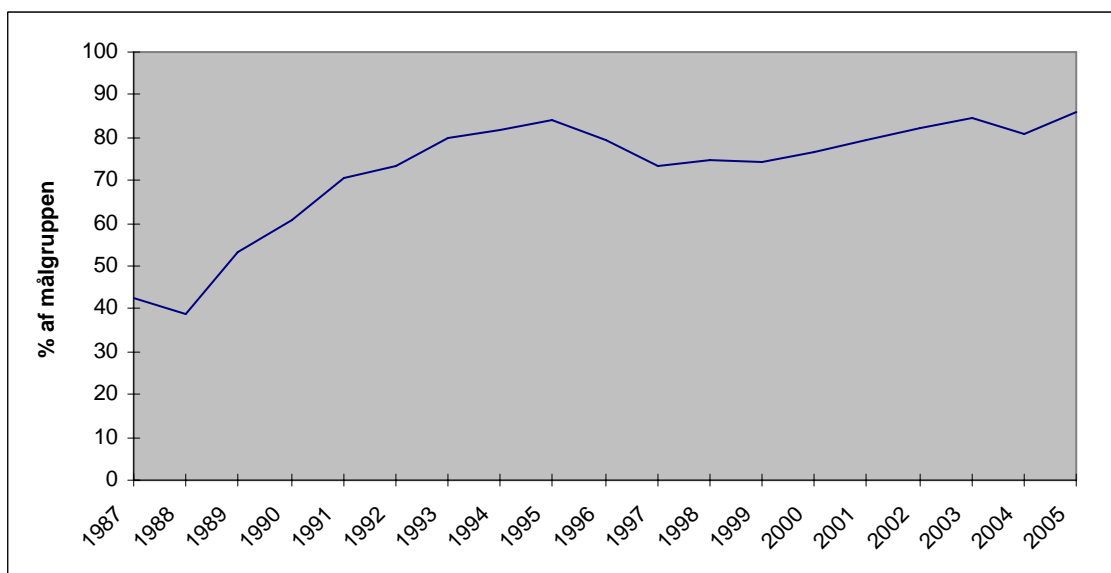
Blinde og svagsynede

2005

Kommune	Befolknings- antal	Antal reg. Synshæmme de	Synshæmmed e: %-del af befolkning	65 år og derover: %-del af befolkning
Fakse	12243	87	0,71%	16,46%
Fladså	7581	46	0,61%	13,42%
Holeby	3982	28	0,70%	19,31%
Holmegård	7442	41	0,55%	13,72%
Højreby	4049	28	0,69%	19,04%
Langebæk	6332	44	0,69%	17,34%
Maribo	11098	142	1,28%	20,90%
Møn	11676	107	0,92%	21,93%
Nakskov	14749	177	1,20%	21,00%
Nykøbing F.	25483	283	1,11%	18,73%
Nysted	5417	38	0,70%	20,86%
Næstved	48312	407	0,84%	16,17%
Nørre Alslev	9595	75	0,78%	18,93%
Præstø	7608	79	1,04%	19,64%
Ravnsborg	5569	47	0,84%	22,28%
Rudbjerg	3432	21	0,61%	21,07%
Rødby	6590	75	1,14%	19,67%
Rønnede	7289	27	0,37%	13,07%
Sakskøbing	9299	85	0,91%	20,17%
Stevns	11439	84	0,73%	16,69%
Stubbekøbing	6786	56	0,83%	20,38%
Suså	8529	35	0,41%	13,51%
Sydfalster	6953	55	0,79%	22,47%
Vordingborg	20691	187	0,90%	16,62%
Storstrøms Amt	262144	2254	0,86%	18,02%

Tabel 1.

Demografi: Opgørelsen viser antallet af registrerede blinde og svagsynede.

Tabel 2.

Den potentielle målgruppe på 1% af befolkningen svarer til 2621 personer i 2005. Synscentralen har pr. 31.12.05 kendskab til 2254 blinde og svagsynede personer = 86% af den potentielle målgruppe.

Henvendelser	Antal	%
0 - 6 år	18	1,67
7 - 17 år	79	7,32
18 - 29 år	33	3,06
30 - 59 år	165	15,29
60 - 79 år	311	28,82
80 - 89 år	361	33,46
90 år og op	112	10,38
I alt	1079	100,00

Tabel 3. Henvendelser fordelt på alder.

Henvendelserne er alene opgjort på de ydelser, der er leveret direkte af Synscentralen. Ansøgninger om proteser og ansøgninger fra eksterne optikere er ikke medregnet.

Muligheden for at blive ramt af blindhed eller svagsynethed stiger med alderen.

En ændring i befolkningen med flere ældre og færre yngre medborgere, medfører en tilgang af blinde og svagsynede personer.

Befolkningsstatistik for Storstrøms Amt viser for perioden fra 1998 til 2005 en sådan demografisk ændring med 6.000 flere medborgere over 60 år. Alene dette forklarer en tilgang til Synscentralen på over 60 yderlige personer med blindhed eller svagsynethed.

30 års oversigt

Årstal	1975	1985	1995	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Småbørn:										
Spec. Pæd. Bistand, Synscentralen *)	0	12	23	20	26	12	15	18	27	18
Soc. Pæd. Bistand, Refsnæsskolen **)	8	8	14	9	10	13	10	12	0	0
Skolebørn	35	43	39	57	69	67	69	74	68	77
Børn optaget på Refsnæsskolen	7	1	2	0	0	0	0	0	0	2
Voksne der har modtaget tilbud fra SC										
Nyhenvendelser	0	216	216	338	x)	358	338	328	344	307
Genhenvendelser	0	46	267	337	x)	505	421	514	610	675
Blinde og svagsynede:										
Samlet antal forløb ekskl. Serviceloven	50	326	561	761	909	968	853	946	1049	1079
Blinde og svagsynede										
Samlet antal registreret ***)	50	864	2156	1909	x)	2115	2143	2209	2113	2254

Alene bevillinger i.h.t. Serviceloven (antal cpr.nr)	0	0	0	156	x)	427	477	537	673	623
Antal proteser	0	0	0	178	159	187	145	105	123	90

Samlet antal forløb inkl. serviceloven	50	326	561	1095	x)	1572	1475	1588	1845	1792
Antal afviste	-	-	-	114	x)	139	56	82	59	53

Tabel 4. Samlede antal ydelser opgjort på antallet af henvendelser.

*) Den forholdsvise store tilbagegang fra 2000 til 2001 skyldes dødsfald, fraflytning fra amtet, samt overgang til skole.

**) I 2001: Mindst halvdelen får bistand fra Synscentralen. Vejledning af alle småbørn overgik fra Synscenter Refsnæs til Synscentralen i 2004

***) Tallet i 85 er fra 86

x) tallet er ikke opgjort.

Børneområdet

0 til 17 årige

Aldersgruppe	Antal børn med flere funktionsnedsættelser	Antal børn alene med nedsat synsfunktion
0 -6 år	11	7
7 - 17 år	45	34
I alt	56	41
Høring	1	11

Tabel 5.

Antal børn fordelt på alder og funktionsnedsættelse viser, at der er en overvægt af børn med nedsat synsfunktion, som også har andre funktionsnedsættelser. Det er en generel tendens, der ses i hele landet og i Norden, for den sags skyld. Hos en del af disse børn skal årsagen til det nedsatte syn findes i cerebrale, visuelle processer og ikke i sygdomme i øjet.

Høringssagerne er udtryk for, at synskonsulenterne for børneområdet i vid udstrækning inddrages af skoler, forældre, institutioner og PPR-kontorer / familiecentre. Det sker gerne, når man får mistanke om, at et barns vanskeligheder i skole eller daginstitution kan skyldes nedsat synsfunktion. I mange tilfælde er det imidlertid ikke forklaringen, men det er i den sammenhæng vigtigt at få afklaret, hvorledes det forholder sig.

Af de 12 høringssager er 9 henlagt i løbet af året.

Synsstyrke	Antal	% af i alt	% af alle excl. Uoplyst
-lys - 2/60	13	13,7	14,6%
3/60 – 6/60	16	16,8	18,0%
> 6/60	60	63,2	67,4%
I alt excl. Uoplyst	89		100,0%
Uoplyst	6	6,3	
I alt	95	100,0	

Tabel 6. (tallene er opgjort i 2004)

Antallet af børn i vejledning fordelt på synsstyrke.

Udgangspunktet for den vejledning, som Synscentralen yder børnegruppen, er registrering i Synsregistret. Til dette register er der anmeldelsespligt, når en offentlig myndighed møder et barn med nedsat syn, svarende til en synsbrøk på mindre end eller lig med 6/18, samt visse tilfælde af indskrænket synsfelt. I stigende grad er der dog rettet opmærksomhed mod det forhold, at udmålingen af synsskarpheden (synsbrøken) alene som parameter for nedsat synsfunktion ikke er tilstrækkelig, idet forhold som nedsat kontrastfølsomhed, cerebralt betingede malfunktioner og vanskeligheder med synsperception også spiller en væsentlig rolle.

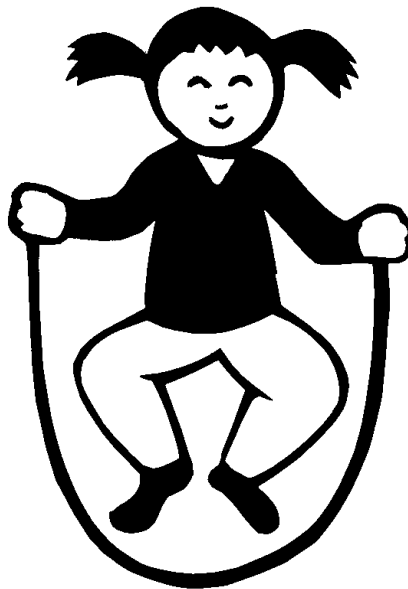
	Indbyggere	Antal børn	Promille
Lolland	49.469	18	0,36
Guldborgsund	63.533	27	0,42
Ny Vordingborg	46.307	16	0,35
Ny Næstved *	78.446	31	0,40
Ny Fakse *	34.343	12	0,35
Ny Stevns *	21.776	5	0,23
I alt.	293.874	109	0,37

*) Indeholder **estimerede tal** for de nuværende kommuner, der ikke er en del af Storstrøms Amt, det drejer sig om: Fuglebjerg, Haslev og Vallø.

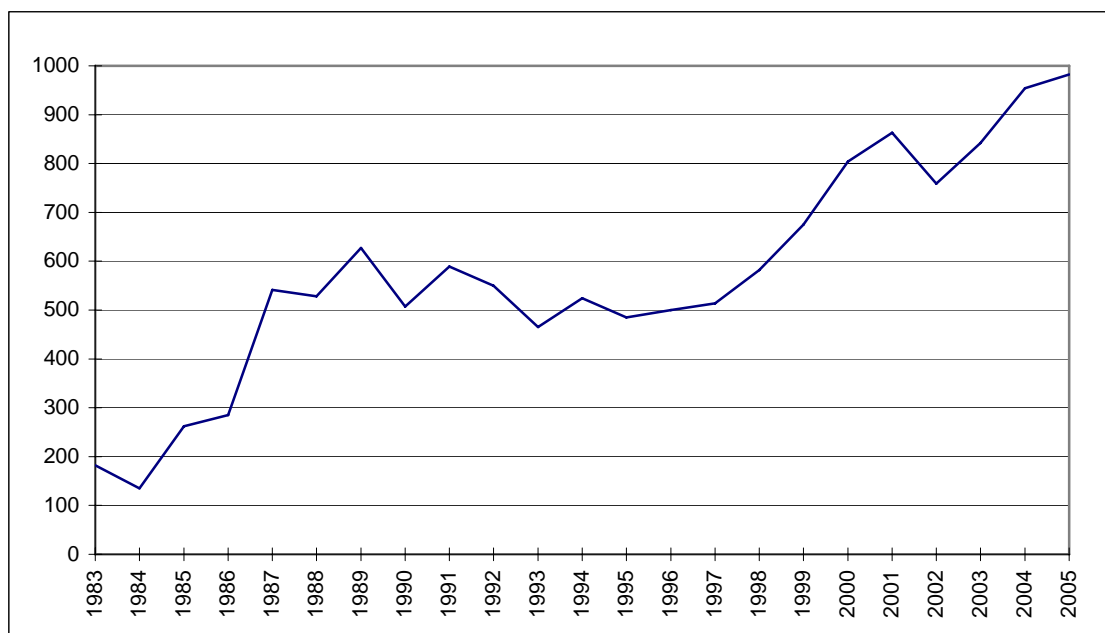
Tabel 7. Oversigt over antallet af børn i vejledning fordelt på kommuner.

Det gennemsnitlige antal børn udgør 0,36 promille af befolkningsgrundlaget, hvilket svarer nogenlunde til det gennemsnit, som Synsregistret har beregnet i årsopgørelsen 2003 (0,40).

Det betyder, at en kommune med eksempelvis 30.000 indbyggere kan forvente, at der vil være 12 børn med nedsat syn. 7 af disse vil være børn med yderligere funktionsnedsættelser. I de nævnte samlede kommuner vil der være en håndfuld børn, som er i en situation, hvor de er nødt til at anvende elektronisk læseapparat (CCTV) for at kunne læse. Kun et enkelt eller to børn i de nævnte samlede kommuner vil være punktlæsere (aktuelt er der et).

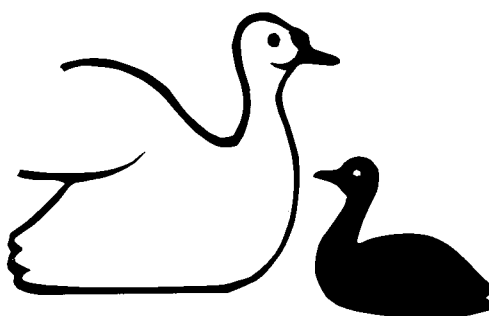

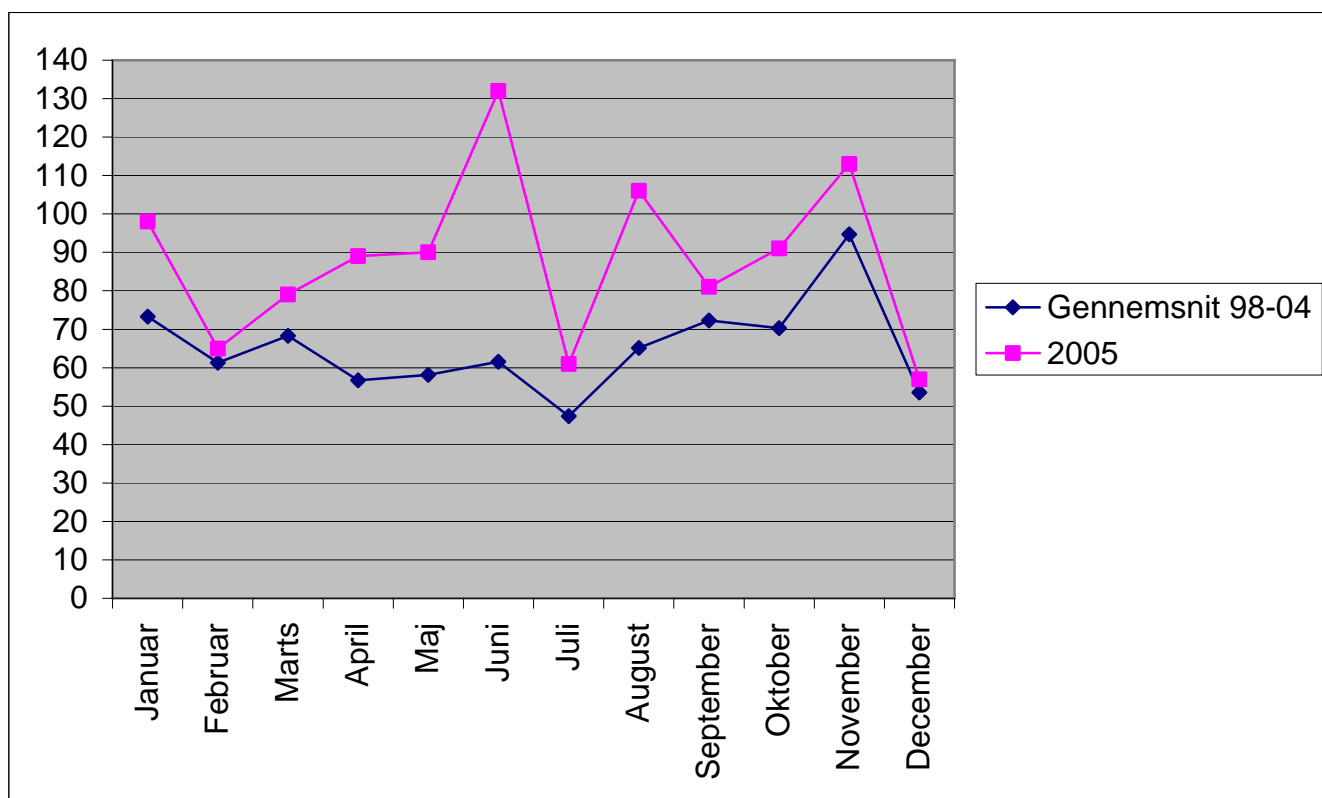
Voksne Blinde og svagsynede

Tabel 8. Antal henvendelser pr år (personer over 17 år).

Efter at have ligget ret konstant i over 10 år, begyndte antallet af henvendelser at stige i 1998. Dette var samtidig med at Serviceloven flyttede bevillingskompetencen for størsteparten af hjælpemidler til synshandicappede til amterne (fra kommunerne).

Tabel 9. Henvendelser fordelt på måneder (personer over 17 år)

	Kvinder		Mænd		Samlet population	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Kendte	425	43,28	250	25,46	675	68,74
Nye	201	20,47	106	10,79	307	31,26
I alt	626	63,75	356	36,25	982	100,00

Tabel 10. Fordeling af henvendelser kvinder/mænd og kendte/nye (personer over 17 år).

Andelen af henvendelser, fra personer der i forvejen er kendte af Synscentralen, er igen steget.

Genhenvendelser er ofte udtryk for, at besøget på Synscentralen har været medvirkende til at sætte en god bearbejdningsproces i gang: Personen har følt sig godt hjulpet og fået et bredt kendskab til Synscentralens tilbud – dermed er vedkommende motiveret for at henvende sig igen i takt med at hun/han bliver ”klar” til at søge en løsning på sine synsproblemer.

Genhenvendelser kan også ofte være udtryk for, at synet er blevet ringere og nye hjælpemidler eller andre metodikker skal til.

Til sammenligning kan fra tidligere år anføres følgende andele af henvendelser fra kendte:

- 1993: 48,7 %
- 1999: 50,0 %
- 2002: 55,5 %
- 2003: 61,1 %
- 2004: 63,9 %

Henvendelse ved	2002		2003		2004		2005	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Selv	210	27,67	260	30,88	277	29,04	308	31,36
Optiker	103	13,57	97	11,52	156	16,35	229	23,32
Øjenlæge	178	23,45	189	22,45	192	20,13	171	17,41
Socialforvaltningen	115	15,15	112	13,30	121	12,68	113	11,51
Familie	74	9,75	84	9,98	107	11,22	85	8,66
Dansk Blindesamfund	16	2,11	55	6,53	41	4,30	30	3,05
Blindeinstituttet	7	0,92	5	0,59	8	0,84	4	0,41
Refsnæsskolen	3	0,40	7	0,83	4	0,42	1	0,10
Blindekonsulent	16	2,11	0	0,00	1	0,10	0	0,00
Andre	37	4,87	33	3,92	47	4,93	41	4,18
I alt	759	100,00	842	30,88	954	100,01	982	100,00

Tabel 11. Hvem foretager henvendelsen? (personer over 17 år).

Der er fri henvendelsesret. Visitation sker efter henvendelse og baseres på øjenlægeoplysninger. Kriteriet er svagsynethed eller blindhed.

Der er en fortsat stigning i henvendelser.

Stigningen fordeler sig på henvendelser fra optikere og personen selv.

Den markante stigning i henvendelser fra optikere skyldes oparbejdelsen af et tæt formaliseret samarbejde med 18 optikere i amtet.

Nord for strømmen			Syd for strømmen		
Kommune	Antal	%	Kommune	Antal	%
Fakse	40	4,07	Holeby	8	0,81
Fladså	17	1,73	Højreby	13	1,32
Holmegård	22	2,24	Maribo	55	5,60
Langebæk	22	2,24	Nakskov	79	8,04
Møn	48	4,89	Nykøbing F.	140	14,26
Næstved	173	17,62	Nysted	10	1,02
Præstø	27	2,75	Nørre Alslev	39	3,97
Rønnede	4	0,41	Ravnsborg	17	1,73
Stevns	48	4,89	Rudbjerg	8	0,81
Suså	19	1,93	Rødby	40	4,07
Vordingborg	72	7,33	Sakskøbing	38	3,87
			Stubbekøbing	24	2,44
			Sydfalster	19	1,93
I alt	492	50,10	I alt	490	49,87
I alt i amtet for 2005				982	99,97

Tabel 12. Fordeling af henvendelser på kommuner (personer over 17 år)

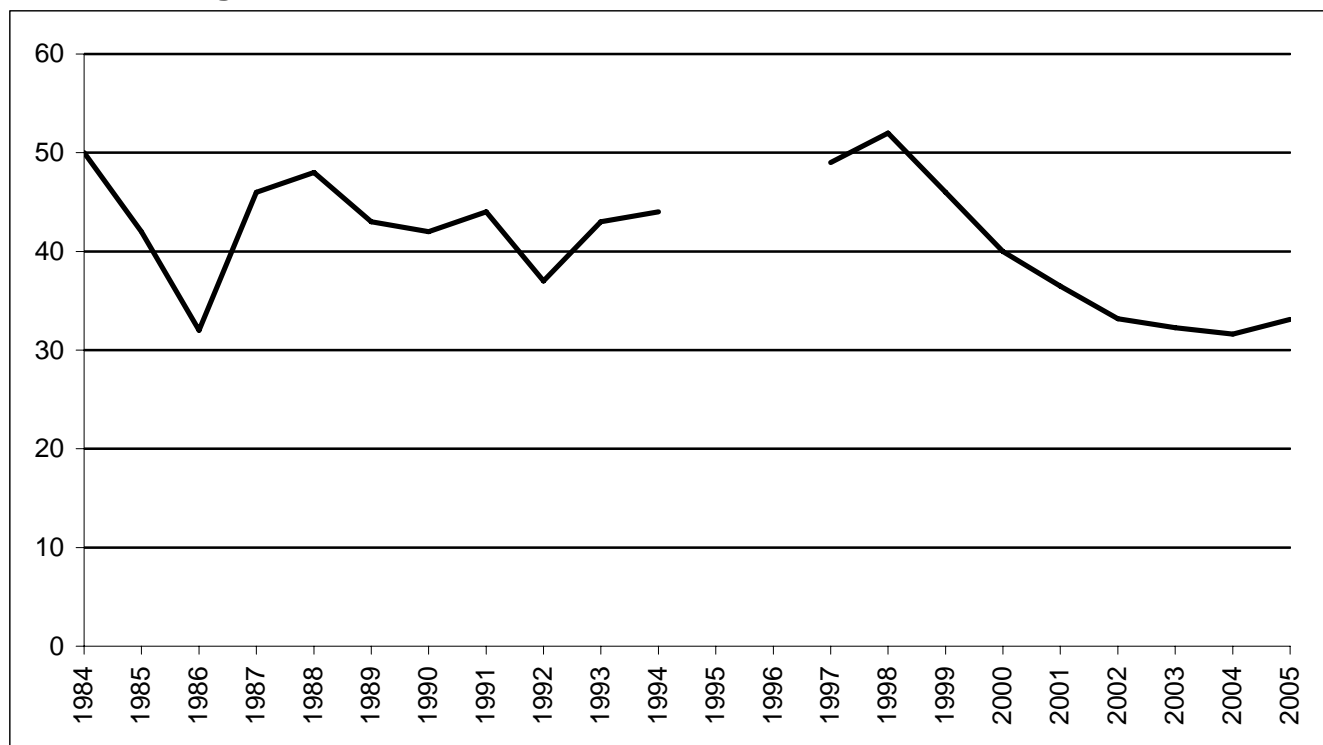
Visus	Antal	% af i alt	% 1993	% 1999	% 2002	% 2003	% 2004	% 2005
-lys - 1/60	68	6,92	7,33	12,44	6,67	6,48	6,97	7,43
>1/60 - 3/60	77	7,84	12,53	12,28	6,99	9,22	8,89	8,42
> 3/60 -6/60	158	16,09	22,93	20,89	19,51	16,57	15,75	17,27
> 6/60 - 6/18	360	36,66	42,08	41,79	51,22	48,27	46,79	39,34
> 6/18	105	10,69	13,71	7,81	9,11	7,78	9,90	11,48
Uoplyst	147	14,97	1,42	4,78	6,50	11,67	11,70	16,07
Afventer	67	6,82						
I alt	982	99,99						
I alt ekskl. afventer	915		100,00	99,99	100,00	99,99	100,00	100,01

Tabel 13. Fordeling af henvendelser på visus (synstyrke) (personer over 17 år).

Diagnose	Antal	% af alle	%	Forklaring til diagnose
Degeneratio Maculae Senilis	492	50,10	51,57	Aldersbetinget degeneration af den centrale del af nethinden
Diabetes Mellitus	62	6,31	6,50	Synsnedsættelse p.g.a. sukkersyge
Glaucoma	55	5,60	5,77	Grøn stær (forhøjet tryk i øjet)
Cataracta	37	3,77	3,88	Grå stær (uklar linse)
Atrofia N. Optici	31	3,16	3,25	Synsnervesvind
Retinitis Pigmentosa	23	2,34	2,41	Arvelig nethindeligelse (indsnævret synsfelt)
Myopia	28	2,85	2,94	Udtalt nærsynethed
Afakia	20	2,04	2,10	Manglende øjenlinse
Hemianopsia	15	1,53	1,57	Synsfeltdefekter, neurologisk
Dystrofia Maculae Juvenilis	14	1,43	1,47	Arvelig lidelse i nethindens gule plet
Nystagmus	10	1,02	1,05	Urolige øjne
Occlusio v. Centralis Retinae	4	0,41	0,42	Blodprop i nethindekar
Albinismus	3	0,31	0,31	Nedsat syn p.g.a. albinisme (manglende farvepigment)
Amblyopia	3	0,31	0,31	Synsnedsættelse
Amotio Retinae	3	0,31	0,31	Nethindeløsning
Amblyopia Cerebralis	4	0,41	0,42	Hjernebetinget synsnedsættelse
Keratitis	3	0,31	0,31	Betændelse i hornhinden
Uveitis	3	0,31	0,31	Betændelse i regnbue og/eller årehinde
ROP	1	0,10	0,10	Kuvøse/iltbetinget nethindeskade
Strabismus	1	0,10	0,10	Skelen
Andet	91	9,27	9,54	
Uoplyst	51	5,19	5,35	
Afventer	28	2,85		
I alt	982	100,00		
I alt excl. afventer diagnose	954		100,00	

Tabel 14. Fordeling af henvendelser på diagnoser (personer over 17 år)
 Forskellige diagnoser påvirker synet forskelligt og kræver forskellig indsats.

21-års oversigt:

Tabel 15. Procentandel af henvendelser, der vedrører personer med visus på 6/60 eller derunder.

Der er ikke opgjort fordeling på visus i 1994 og 1995.

Medlemskab af Dansk Blindesamfund kræver et synstab på mindst 6/60.

Den største andel af henvendelserne er således fra svagsynede personer, der ikke kan opnå medlemskab.

Kommunikation og læsning.

	2002			2003			2004			2005		
	Bevil- linger	% af visus- gruppen	Per- soner i grup- pen	Bevil- linger	% af visus- gruppen	Per- soner i grup- pen	Bevil- linger	% af visus- gruppen	Per- soner i grup- pen	Bevil- linger	% af visus- gruppen	Per- soner i grup- pen
1/60 - 3/60	32	31,37%	102	32	30,19%	106	28	22,58%	124	38	32,20%	118
>3/60 - 6/60	7	26,92%	26	8	34,78%	23	14	46,67%	30	5	13,51%	37
6/60	22	18,80%	117	30	25,64%	117	19	17,27%	110	29	23,97%	121
>6/60 - 6/30	13	10,57%	123	7	5,74%	122	17	11,04%	154	13	10,74%	121
>6/30 - 6/18	3	1,20%	250	5	1,89%	264	10	3,82%	262	4	1,67%	239
Antal i alt	77	12,46%	618	82	12,97%	632	88	12,94%	680	89	13,99%	636

Tabel 16. (personer over 17 år).

Antal udlånte CCTV fordelt på visusgrupper.

CCTV (Closed Circuit Tele Vision). Er et elektronisk forstørrende læseapparat, hvor teksten læses på en TV-skærm.

Edb-assistancer 2002										
Visus gruppe	Kun skærm-læser	Skærmlæser og forstørrelse	Forstørrelse med tale-støtte	Kun forstørrelse	Braille Lite *)	Bevilling g i 2002	Ansøgning til kom-mune.	Under-visning	Reparation/ teknisk assistance	
- lys - 1/60	20	1	0	4	13	12	0	20	14	
>1/60 - 3/60	0	2	3	9	1	5	0	11	8	
>3/60 - 6/60	0	2	2	11	1	7	1	11	4	
>6/60 - 6/18	0	0	0	14	0	5	3	11	7	
>6/18	0	0	0	2	0	1	0	2	0	
uoplyst	0	0	0	1	0	1	0	1	0	
Sum	20	5	5	41	15	31	4	56	33	
I alt 71 personer har henvendt sig										
Edb-assistancer 2003										
Visus gruppe	Kun skærmlæser	Skærmlæser og forstørrelse	Forstørrelse med tale-støtte	Kun forstørrelse	Braille Lite *)	Bevilling i 2003	Ansøgning til kom-mune.	Under-visning	Reparation/ teknisk assistance	
- lys - 1/60	19	2	5	3	10	17	1	26	16	
>1/60 - 3/60	0	1	9	4	0	7	1	13	8	
>3/60 - 6/60	0	1	6	13	0	8	2	15	11	
>6/60 - 6/18	0	0	3	19	0	7	0	14	7	
uoplyst	0	0	0	1	0	0	0	1	1	
Sum	19	4	23	40	10	39	4	69	43	
I alt 88 personer har henvendt sig										
Edb-assistancer 2004										
Visus gruppe	Kun skærmlæser	Skærmlæser og forstørrelse	Forstørrelse med tale-støtte	Kun forstørrelse	Braille Lite *)	Bevilling g i 2004	Ansøgning til kom-mune.	Under-visning	Reparation/ teknisk assistance	
- lys - 1/60	21	1	5	1	10	17	0	27	19	
>1/60 - 3/60	0	1	11	5	0	8	0	13	11	
>3/60 - 6/60	0	1	5	9	1	7	0	5	8	
>6/60 - 6/18	0	0	5	20	0	13	0	24	15	
Sum	21	3	26	35	11	45	0	69	53	
I alt 85 personer har henvendt sig										
Edb-assistancer 2005										
Visus gruppe	Kun skærmlæser	Skærmlæser og forstørrelse	Forstørrelse med tale-støtte	Kun forstørrelse	Braille Lite *)	Bevilling i 2005	Ansøgning til kom-mune.	Under-visning	Reparation/ teknisk assistance	
- lys - 1/60	27	1	5	0	13	18	1	32	21	
>1/60 - 3/60	1	1	18	3	1	10	0	20	15	
>3/60 - 6/60	0	0	10	12	1	11	3	22	7	
>6/60 - 6/18	0	0	9	29	0	18	0	32	16	
Sum	28	2	42	44	15	57	4	106	59	
I alt 116 personer har henvendt sig										

Tabel 17. Edb-assistancer

Der er oplevet en markant stigning i efterspørgslen på IT-området. Dette skyldes især to forhold: Serviceloven er ændret, således at brugeren ikke længere skal opkræves egenbetaling på 50% af hardwarens pris. Der kommer oftere opdatering af de kompenserende programmer, idet de skal bringes i stand til at følge opdateringerne i Windows og tilhørende programmer.

*) Braille Lite er en "minicomputer" specielt udviklet til blinde punktskriftsbrugere.

CCTV-undersøgelse (April-Maj-Juni 2005) "Udnyttelsesgrad"

I marts måned 2005 besluttede Synscentralen at kontakte samtlige cctv-brugere med det formål at undersøge om de bevilligede cctv'er fortsat anvendes. Og som en eventuel følge heraf hjemtage cctv'er som ikke længere benyttes.

Den 22. marts 2005 blev der udsendt en skrivelse vedrørende brugen af cctv'er udlånt af Synscentralen til **284** brugere.

Svarmuligheder	Antal svar	Antal svar i %
Jeg anvender læseapparatet dagligt	202	71%
Jeg anvender læseapparatet et par gange om ugen	46	16%
Jeg anvender sjældent læseapparatet	14	5%
Jeg anvender ikke læseapparatet. Det kan afhentes – Herunder fire personer som er afgået ved døden	16	6%
Herudover fik SC besked om 6 apparater, som allerede var taget retur	6	2%
I alt	284	100%

Tabel 18.

En glædelig sidegevinst ved undersøgelse var, at vi kunne konstatere en ganske høj udnyttelsesgrad, - i alt 92% hvoraf det alene er 5% som benytter apparatet sjældent.

Lægges hertil de 6 apparater, som allerede var taget retur samt de 4 apparater fra borgere som var afgået ved døden, - er der tale om en udnyttelsesgrad på 95%.

Økonomi:

Lov om social service

Tildeling af optiske eller optikstøttende hjælpemidler samt særlige informationsteknologiske hjælpemidler foretages af Synscentralen / amtet i henhold til Servicelovens §§ 97 og 98.

Serviceloven, hjælpemidler	(Beløb i 1.000 kr.) Regnskab						
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Briller og kontaktlinser	958	958	988	1.025	1.053	1.166	1.185
Håndholdt optik	86	115	91	108	125	170	96
CCTV	869	924	767	921	594	899	1.052
Øjenproteser	321	292	422	342	263	288	281
Statens Øjenklinik	46	45	46	46	91	81	94
Øvrige hjælpemidler	69	71	70	40	75	55	111
Optiske hjælpemidler i alt	2.349	2.405	2.384	2.482	2.201	2.659	2.819
IT § 97	542	291	234	227	218	284	263
IT § 98	100	223	118	200	150	71	250
Service & rep.	12	26	11	7	8	8	4
IT-hjælpemidler i alt	654	540	363	434	376	363	517
Befordring	82	225	139	158	143	167	189
Total	3.085	3.170	2.886	3.074	2.720	3.189	3.525

Tabel 19.

Bevilling af øjenproteser

År	Glas	Acryl	I alt	Udgift
1999	172	1	173	321.000
2000	154	5	159	292.000
2001	146	31	177	385.000
2002	123	22	145	339.000
2003	94	11	105	263.000
2004	113	10	123	288.000
2005	76	14	90	281.000

Tabel 20.

SYNSCENTRALEN: Regnskabsrapport pr. 31-12-2005

	BUDGET				REGNSKAB			Rest / afvigelser.
	SC	SL	Tillæg/ omp	I ALT	SC-ADM	SL-ADM	REGNSKAB 1/1-31/12-2005	
Personaleudgifter:								
Lønninger	4.591	1315			4.515	1.302		
Uddannelse	88				98			
Møder og rejser	50				53			
Forsikringer								
I alt, personaleudgifter	4.729	1.315	0	6.044	4.666	1.302	5.968	76
Bygningens drift:	403			403	377		377	26
Andre udgifter og indtægter:								
Administration	122	62		184	63	80	143	41
Elevbefordring	15			15	0	0	0	15
Budgetregulering	0	0		0	0	0	0	0
Forsikringer	4			4	0	0	0	4
Inventar	15			15	95		95	-80
Bilernes drift.	102			102	194		194	-92
Undervisningsmaterialer	86			86	96		96	-10
Elevaktiviteter	10			10	6		6	4
Medieværksted								
Senblindekursus	35			35	35		35	0
Kursusvirksomhed	5			5	1		1	4
Øjenlægehonorar		51		51		39	39	12
I alt	5.526	1.428		6.954	5.533	1.421	6.954	0

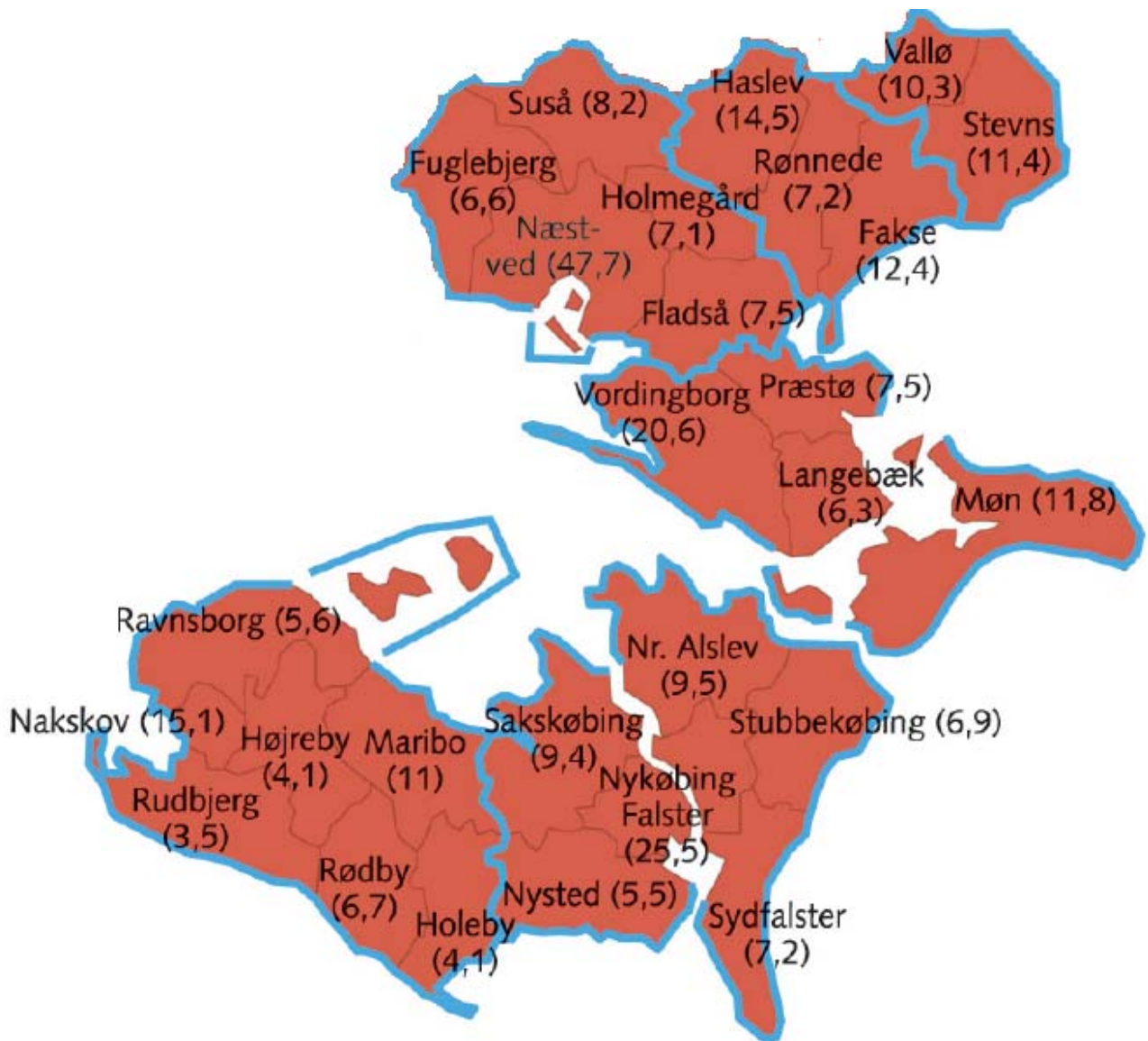
Table 21. Bemærkninger til regnskabsresultat 2005 for Synscentralen: Budgettet overholdt.

Serviceloven hjælpemidler	Regnskab	
	01/01 2005 - 31/12-2005	
Optiske hjælpemidler H.H Svagsynsoptik og kontaktlinser		
Opt. medicinsk varig øjenlidelse	18	
Bevilling varigt handicap	11	
Fremstilling af hjælpemidler	10	
Svagsynsoptik i alt H.H.		39
Optiske hjælpemidler . Ekstern Svagsynsoptik og kontaktlinser		
Medicinsk varig øjenlidelse	535	
Bevilling varigt handicap	611	
Svagsynsoptik i alt Extern Optikere		1.146
Håndholdt optik	96	
CCTV	1.052	
Øjenproteser	281	
Statens Øjenklinik	94	
Øvrige hjælpemidler	111	
		1.634
Optiske hjælpemidler i alt		2.819
IT-hjælpemidler		
§ 97 edb hjælpemidler	263	
§ 98, stk. 4 edb hjælpemidler § 19, stk. 1	173	
§ 98, stk. 5 edb hjælpemidler § 19, stk. 2	-6	
§ 98, stk. 6 edb hjælpemidler § 19, stk. 3	83	
service og rep.	4	
IT-hjælpemidler i alt		517
Befordring	189	189
Totalt		3.525
Budget 2005 - inkl. Overførsel fra 2004		3.434
inkl. Tilbageførsel fra SC's drift 75		
Merforbrug		91

Tabel 22.

Bemærkninger til regnskabsresultat 2005 for Serviceloven:

I 2005 blev Lov om social service ændret, således blinde og svagsynede borgeres egenbetaling på 50 % af IT som kommunikationshjælpemidler bortfaldt. På landsplan udløste dette 5 mill. kr. via satspuljen. Synscentralens budget er endnu ikke blevet reguleret med den objektive del på ca. 250.000 kr. Ved regnskabets afslutning havde denne udgiftspost medført en forøgelse på 164.000 kr. i forhold til 2004. Synscentralen kan ikke tidsbegrænse de lovpligtige bevillinger. Derfor vil der hvert år ved regnskabets afslutning være bevillinger, der ikke er regnskabsmæssigt afsluttede. Omfanget heraf var dette år på ca. kr.102.000. Såfremt den objektive overførsel var blevet gennemført og de ikke-afsluttede bevillinger medregnet, ville afslutningen have vist et overskud på ca. 50.000 kr.

Antal Personer og ydelser

	Indbyggertal	Registrerede blinde og svagsynede	Henvendelser om undervisning m.v.	Ansøgninger om optiske hjælpemidler iht. Serviceloven
Lolland	49.469	518	220	116
Guldborgsund	63.533	592	270	159
Ny Vordingborg	46.307	417	169	97
Ny Næstved *)	78.446	575	252	197
Ny Fakse *)	34.343	195	81	55
Ny Stevns *)	21.776	156	81	58
I alt.	293.874	2.453	1.073	682

Tabel 23. Indbyggertal, registrerede (kendte) brugere, henvendelser og ydelser alene vedr. serviceloven fordelt på nye kommuner (2007)

*) Indeholder **estimerede tal** for de nuværende kommuner, der ikke er en del af Storstrøms Amt, det drejer sig om: Fuglebjerg, Haslev og Vallø.

Regnskab Drift og synshjælpemidler

Budgetterne for 2006 (kommunerne i Storstrøms Amt) er følgende (angivet i hele tusinde kr.):

Drift: 6.836
Hjælpemidler: 3.421
I alt: 10.257

Med tilgang af kommunerne Fuglebjerg, Haslev og Vallø kan budgettet reguleres (faktor 1,12) svarende til følgende fordeling på de nye kommuner:

	Indbyggertal	Drift	Hjælpemidler	Alt inkl.
Lolland	49.469	1.290	646	1.936
Guldborgsund	63.533	1.657	829	2.486
Ny Vordingborg	46.307	1.207	604	1.811
Ny Næstved *)	78.446	2.045	1.024	3.069
Ny Fakse *)	34.343	895	448	1.343
Ny Stevns *)	21.776	568	284	852
I alt.	293.874	7.662	3.835	11.497

Tabel 24. Beløb i 1000 kr.

*) Indeholder **estimerede tal** for de nuværende kommuner, der ikke er en del af Storstrøms Amt, det drejer sig om: Fuglebjerg, Haslev og Vallø.

Der er ikke medregnet faktorer i forhold til en kommende politisk aftale om overførsel af aktiver og passiver (delingsaftalen).

Beløbene dækker alle i denne rapport beskrevne ydelser fra visitation til henlæggelse.